

Naturbruk

Ämnet naturbruk behandlar naturbrukets olika arbetsmiljöer med växter, djur, natur och skog samt yrken för produktion av varor och tjänster inom dessa områden. Centralt i ämnet är arbetsmiljö och säkerhet samt hur naturen kan brukas på ett resurssnålt och hållbart sätt.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet naturbruk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om naturbrukets olika yrkesområden och arbetsmiljöer samt om produkter och tjänster inom området. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om naturbrukets betydelse för livsmedelsförsörjning, för produktion av tjänster och råvaror av olika slag samt för natur- och landskapsvård. I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att utföra arbetsuppgifter inom naturbruk. Den ska också leda till att eleverna utvecklar förmåga att ta ansvar för sig själv och för sitt arbete samt att ta hänsyn till miljön. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att använda redskap och annan teknisk utrustning på ett ändamålsenligt och säkert sätt. Vidare ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om arbetsmiljö och säkerhet inom naturbrukets olika områden. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om lagar och andra bestämmelser som gäller arbetsmiljö och säkerhet.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar tilltro till den egna arbetsförmågan och därigenom stimulera elevernas nyfikenhet och intresse för att lära sig nya saker. Den ska också bidra till att eleverna utvecklar ett fackspråk och förmåga att kommunicera på ett ändamålsenligt och respektfullt sätt. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att reflektera över frågor om jämställdhet och föreställningar om vad som är manligt och kvinnligt inom naturbruk. Dessutom ska undervisningen behandla vikten av att alla människor får förutsättningar att delta i arbetslivet på lika villkor. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att reflektera över hur naturbruket kan främja en hållbar utveckling. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förståelse av vad det innebär att arbeta inom naturbruk och vad naturbrukets produktion av varor och tjänster betyder för samhället. Vidare ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar förståelse av hur naturresurser används inom naturbruk.

Undervisningen ska omfatta praktiska arbetsuppgifter inom naturbruket och fältstudier inom naturbrukets olika arbetsmiljöer. Eleverna ska ges möjlighet att reflektera över och kommunicera med andra om säkerhet, arbetsmiljö och hållbar utveckling. Undervisningen ska även behandla arbetsmiljörisker och vikten av brandskydd.

Undervisningen i ämnet naturbruk ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om olika yrkesområden och arbetsmiljöer inom naturbruket.
- Kunskaper om naturbrukets produkter och tjänster.

- Förmåga att reflektera över hur naturresurser används inom naturbruket samt över hur naturbruket kan främja en hållbar utveckling.
- Förmåga att utföra arbetsuppgifter inom naturbruk på ett säkert sätt.

Nivåer i ämnet naturbruk

- Nivå 1, 200 poäng.

Nivå 1, 200 poäng

Nivåkod: NAUR1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet naturbruk på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

Naturbrukets verksamhetsområden

- Naturbrukets olika yrkesområden och arbetsmiljöer, till exempel inom lantbruk, skogsbruk och trädgård.
- Produkter och tjänster inom naturbruk, till exempel livsmedel och träråvaror samt olika former av naturupplevelser.
- Miljöhänsyn inom naturbruk, till exempel i samband med gödselhantering, växtnäringstillförsel och maskinanvändning.
- Naturbrukets användning av naturresurser samt naturbruket som resurs för en hållbar utveckling, till exempel genom kolinlagring eller biodiversitet.

Arbetsuppgifter

- Introduktion till olika arbetsuppgifter inom naturbruk samt val och användning av redskap och annan teknisk utrustning.
- Funktions- och säkerhetskontroll i samband med användning av teknisk utrustning.
- Enklare underhåll av redskap och annan teknisk utrustning.
- Resurseffektivitet, till exempel drivmedelsåtgång vid maskinanvändning samt materialåtervinning.

Arbetsmiljö och säkerhet

- Lagar och andra bestämmelser som gäller arbetsmiljö och säkerhet.
- Riskbedömning och förebyggande säkerhetsåtgärder, däribland brandskydd, säkerhetsrutiner och personlig skyddsutrustning.
- Hur ett öppet och respektfullt förhållningssätt bidrar till en positiv social arbetsmiljö.
- Första hjälpen och andra rutiner vid olycksfall, däribland bandagering.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven beskriver på ett **mycket enkelt** sätt olika yrkesområden och arbetsmiljöer inom naturbruket.

Eleven visar **vissa kunskaper** om varor och tjänster som produceras inom naturbruket.

Eleven för **mycket enkla** resonemang om hur naturbruket kan främja en hållbar utveckling.

Eleven utför arbetsuppgifter inom naturbruk på ett säkert och **delvis fungerande** sätt.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven beskriver på ett **enkelt** sätt olika yrkesområden och arbetsmiljöer inom naturbruket.

Eleven visar **kunskaper** om varor och tjänster som produceras inom naturbruket.

Eleven för **enkla** resonemang om hur naturbruket kan främja en hållbar utveckling.

Eleven utför arbetsuppgifter inom naturbruk på ett säkert och **i huvudsak fungerande** sätt.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven beskriver på ett **utvecklat** sätt olika yrkesområden och arbetsmiljöer inom naturbruket.

Eleven visar **goda kunskaper** om varor och tjänster som produceras inom naturbruket.

Eleven för **utvecklade** resonemang om hur naturbruket kan främja en hållbar utveckling.

Eleven utför arbetsuppgifter inom naturbruk på ett säkert och **fungerande** sätt.

